Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — *УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК*

VOL. CIV. № 181 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 23 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 23-го ВЕРЕСНЯ 1997 р. Ч. 181 РІК CIV.

Обговорено закон про Раду Національної Безпеки і Оборони

Київ (УНІАР). — Депутати розпочали розгляд у повторному читанні проєкту закону України про Раду Національної Безпеки і Оборони України. Доповідав заступник голови, голова підкомітету з питань державної безпеки Комітету Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки Олег Чорноусенко, позафракційний народний депутат.

При допрацюванні законопроєкту розглянено понад 180 зауважень і пропозицій комітетів парляменту України та народних депутатів України. З них повністю враховано 58, частинно — 31, внесено 27 редакційних поправок. Вдосконалено структуру проєкту (після допрацювання він має 5 розділів і 16 статтей). Узгоджено його з Конституцією України та чинним законодавством, конкретизовано порядок і механізм взаємодії та взаємовідносин Ради Національної Безпеки і Оборони України з вищими органами законодавчої та виконавчої влади.

О. Чорноусенко, відповідаючи на запитання Михайла Ратушного щодо підготови проєкту закону про національну безпеку, зазначив, що цей законопроєкт "випрацюваний, найближчим часом його обговорюватимуть у комітеті".

Підсумовуючи обговорення, заступник голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка, між іншим, зазначив: "Постать секретаря Ради Національної Безпеки в Україні є серйозна, тому треба більш ретельно виписати його функції і його відповідальність".

Оскільки при голосуванні за прийняття цього законопроєкиу у повторному першому читанні не вдалося набрати необхідну кількість голосів, Верховна Рада України на пропозицію голови Комітету парляменту з питань оборони і державної безпеки Володимиром Мухіним ця пропозиція також була підтримана позафракційним депутатом Владиславом Носовим, проголосувала за те, щоб перенести закінчення обговорення цього законопроєкту в найближчий час.

Бавнд Брук очікує Патріярха

С. Бавнд Брук, Н. Дж. (Митрополича Канцелярія). — Як уже повідомлялось, 19-го жовтня ц. р. Вселенський Патріярх Вартоломей розпочинає свою одномісячну візитацію православних осередків у ЗСА. Між цими осередками є і головна квартира Української Православної Церкви в ЗСА у С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Патріярх прибуде до цього осередку в понеділок, 27-го жовтня, о 4-ій год. 30 хв. Його привітають ієрархи УПЦеркви в ЗСА, визначні церковні особи православних та інших церков та громадські діячі. Візита влючатиме Молебень в церкві-пам'ятнику, короткий огляд осередку, включно з історичним будинком Фішерів та семінарією і бенкет в Домі Української Культури.

Владика Вартоломей, який має титул Вселенського Патріярха і Ахриєпископа Константинопольського й Нового Риму, є 270-им наслідником святого апостола Андрія Первозванного. Він займає перше місте поміж престолами 300-мільйонової Православної Церкви Христової і головує у братньому дусі, як „перший поміж рівними" над всіма православними ієрархами світу.

Народжений 29-го лютого 1940 року на острові Імврос, Туреччина, в грецькій родині Хрістоса і Меропи Аргондоніс, Димитрій Аргондоніс (світське ім'я Патріярха) початкову і середню школи закінчив на Імвросі і в Стамбулі. У 1961 році він закінчив відому православну богословську школу на острові Галкі, прийняв чернечий сан і був рукоположений у диякони. Від 1963 року він відбував військову службу в турецькій армії, як старшина у резерві. У 1968 році після завершення академічних богословських студій на відомих університетах Европи, його призначено деканом Богословської школи на острові Галкі. У 1969 році рукоположено у священики і піднесено до сану архимандрита. 25-го грудня 1973 року відбулася єпископська хіронія Архимандрита Вартоломея і його обрано Митрополитом Філядельфійським (Мала Зія) та призначено завідуючим Патріяршої канцелярії. На цьому становищі він був аж до свого обрання Митрополитом Халкедонським у січні 1990 року. Після смерти Патріярха Димитрія, Вартоломей став його наступником, як 270-ий Архиєпископом Константинополя і Нового Риму та Вселенський Патріярх. Інтронізація відбулася 2-го листопада 1991 року.

(Закінчення на стор. 3)

Дбають про етику законодавців

Вашінґтон. — Палата Репрезентантів схвалила правильник для спеціяльної комісії з питань етики.

Новий кодекс, покликаний реґулювати питання про те, хто, коли і в який спосіб може висувати звинувачення проти законодавців в етичних, фінансових та інших порушеннях, підтримали 256 конґресменів, а 154 проголосували проти.

Зміни в чинних протягом десятків років правилах офіційної поведінки є безпосереднім результатом довготривалого скандалу навколо спікера Нюта Ґінґріча. Сенс звинувачень, висунутих проти нього його давнім політичним противником, колишнім конґресменом Беном Джансом, полягає в тому, що декілька років тому Н. Ґінґріч прочитав у коледжах стейту Джорджія курс лекцій, за який йому було заплачено через організацію, що користувалася податковими полегшами. До того ж, політичні противники Н. Ґінґріча доводили, що тими лекціями спікер намагався поповнити ряди Республіканської партії новими активістами. А фінансування такого роду заходів за рахунок фондів, вільних від податків, є порушенням закону. У висліді — вперше в історії Палати Репрезентантів — було схвалено офіційний осуд на адресу спікера. Його також зобов'язали виплатити 300,000 дол. грошової кари.

Тепер республіканці включили в новий правильник точку, згідно з якою особи, які не є членами Конґресу, не зможуть звинувачувати законодавців в етичних порушеннях. У тай самий час лідерам меншости в Палаті Репрезентантів надано додаткові можливості для того, щоб пропонувати до обговорення важливі питання.

Щоб запевнити законодавців від надмірних або безпідставних претенсій, запроваждено обмеження в часі на попереднє розстеження звинувачень і додано точку, згідно з якою законодавець мусить бути поінформований, якщо не всі члени комісії погоджуються на розстеження справи.

Члени згаданої комісії відтепер будуть зприсягати, що не розголошуватимуть процесу розстеження звинувачень.

А. Ґор знову відвідує Росію

Москва. — Сюди в неділю, 21-го вересня, на триденні відвідини прибув віцепрезидент ЗСА Ал Ґор, з метою обговорити деякі питання з ділянок економіки, безпеки та науково-дослідницьких проблем. На летовищі Внуково у Москві віцепрезидента з відкритими обіймами вітав російський прем'єр-міністер Віктор Черномирдін.

Цим разом А. Ґор надів на себе мантію дипломата не тільки для різнобічних переговорів з російськими високопоставленими чинниками, але в першу чергу для того, щоб представити світові свої дипломатичні вмілості у вирішуванні спірних питань різних ділянок. Після триденних переговорів, де А. Ґор намагатиметься також переконати російське керівництво відкинути Думою прийняте рішення про охорону Російської Православної Церкви від компетиції з іншими християнськими віровизнаннями, він матиме зустріч з російським президентом Борісом Єльцином.

Згідно з плянами його співробітників, візита А. Ґора має на меті відвернути увагу засобів масової інформації від його домашніх політичних клопотів з приводу збиранням передвиборчих фондів і представити його як державного діяча світового маштабу. Якими успішними будуть ці пляни важко предсказати, бо непередбачені події вже закрадаються, щоб тривожити А. Ґора та його дорадників. Російський репортер на зустрічній пресовій конференції відразу поставив питання про те, чи проблеми, котрі переслідують віцепрезидента в ЗСА, з приводу всяких натяків переступлення ним закону при збиранні фондів на передвиборчу кампанію, відразу викликало замішання та закриття згаданої конференції.

Аналітики зазначують, що ця вже дев'ята з черги зустріч А. Ґора з В. Чорномирдіном про поліпшення взаємовідносин обидвох країн, як і попередні не мусить принести відразу драстичних поліпшень, то все ж таки в цьому випадку Росія намагається допомогти А. Ґорові в його намаганнях представити себе, як вмілого дипломата і державного діяча.

В Києві відзначать Д. і Л. Ребетів

Київ. — Тут в Будинку Вчителя відбудеться в дні 4-го жовтня цілоденна наукова конференція, посвячена Левові та Дарії Ребет, видатним діячам національно-визвольного руху в Україні.

В 1997 році припадає 85-та річниця з дня народження та 40-ва з дня загибелі видатного провідника ОУН, науковця і борця за волю України, Лева Ребета. Мало відомі в Україні сторінки історії будуть висвітлені й проаналізовані у доповідях відомих українських діячів, науковців та політиків. Дружина Лева, Дарія, відіграла також велику ролю як політична діячка, учасник визвольного руху.

В доповідях конференції будуть оприлюднені унікальні документи з архівів НКВС.

До почесного комітету конференції увійшли Анатоль Камінський, Михайло Горинь, Іван Драч, Леонід Кравчук, Наталія Осьмак, Микола Плав'юк, Микола Поровський, Мирослав Прокоп, Надія Світлична, Євген Стахів, Наталія Шухевич і Володимир Яворівський. В Організаційному комітеті є Мирослав Болюх (Авст-

(Закінчення на стор. 3)

Парлямент схвалив податкові пільги для автомобільної промисловости

Київ. — Верховна Рада прийняла закон, який передбачає податкові пільги для автомобільної промисловости, підтримуваної чужоземними компаніями, повідомили засоби масової інформації. Закон також дає зелене світло створенню спільного підприємства між південнокорейською фірмою „Даеву" і Запорізьким автозаводом — угоду у цій справі підписано минулого тижня.

За закон, який має схвалити Президент Леонід Кучма, проголосувало 234 депутати, 25 було проти і двоє утрималося.

Директор Запорізького автозаводу Олександер Сотников сказав журналістам, що закон дозволяє захистити автомобільну промисловість, відкриваючи двері інвестиціям, які Україна ще ніколи не бачила. Як відомо, за роки незалежности вона привабила всього 1.6 блн. дол. чужоземного капіталу.

Чужоземно-українські спільні підприємства, які вироблятимуть автомобілі, будуть звільнені від сплати мита за імпорт обладнання і необхідних частин. Вони також не платитимуть податку на додану вартість при продажу продукції і матимуть податкові пільги на власність.

В обмін за це інвестори впродовж перших 10 років повинні постачати свої підприємства на 70 відс. українськими частинами, і робітники на 90 відс. мають бути мешканцями України.

Проти нового закону виступили імпортери авт, твердячи, що рішення депутатів рівнозначне випродажеві всієї автомобільної промисловости України. Однак прихильники закону заявили, що цю промисловість зможуть врятувати тільки чужоземні інвестиції.

Виглядає, що новий закон був прийнятий спеціяльно на замовлення „Даеву", яка пообіцяла інвестувати до 2003 року 1.3 блн. дол., що дотепер є найбільшою окремою інвестицією в Україну взагалі. Першим кроком у цьому буде кредит „Даеву" на суму 150 млн. дол. на модернізацію Запорізького автозаводу.

Нове спільне підприємство має почати виробництво авт через два роки. Через сім років воно має досягнути потужности 255,000 авт за рік. Учасником спільного підприємства є також американська фірма Дженерал Моторс.

Вашінґтонці нагородять Л. Крушельницьку і Р. Прийму-Богачевську

Л. Крушельницька

Р. Прийма-Богачевська

Вашінґтон. — Рада директорів Вашінґтонської Групи повідомляє, що цьогорічну нагороду „Прихильника України" одержать Лідія Крушельницька і Рома Прийма-Богачевська. Цю нагороду вручається особам, які зробили особливий вклад у розвиток України. Наполеглива праця двох лавреаток в галузі української культури та їхні намагання поширити славу про українське мистецьке слово та про українські танці значно сприяли Україні та українській громаді у ЗСА зайняти своє належне місце в світі.

Вашінґтонська Група — це організація американсько-українських професіоналістів, яка має свій осідок в столиці ЗСА. Головною ціллю Вашінґтонської Групи, яка була заснована 1984 року, є сприяти нав'язанню якнайтісніших стосунків між Україною та ЗСА та надати своїм членам можливість зберігати свою етнічну та культурну спадщину. Вашінґтонська Група нараховує понад 400 членів в Америці і Канаді.

Нагороди „Прихильника України" та „Журналіста Року" вручаються у Вашінґтоні під час щорічної конференції Вашінґтонської Групи, яка цього року відбувається 10–12-го жовтня. Цьогорічна конференція проходитиме під гаслом „Нам слід змагатись до кращого — нові шляхи для американських українців".

Уневажнили совєтські пашпорти

Вашінґтон. — Амбасада України повідомляє, що у четвер, 21-го серпня, Кабінет Міністрів України виніс рішення про уневажнення та відтягнення з обігу пашпортів колишнього СССР на виїзд за кордон. Згідно з тим рішенням, згадані пашпорти будуть уневажнені з датою 1-го січня 1998 року, як Пашпортною Службою Міністерства Внутрішніх Справ, так і Консульською Службою Міністерства Закордонних Справ України.

Право на нові українські пашпорти мають громадяни України, котрі тепер є власниками закордонних пашпортів колишнього СССР і стало проживають за кордоном, або ті, що проживають за кордоном тільки тимчасово.

Обидві групи згаданих

(Закінчення на стор. 3)

В Україні
(З інформацій УНІАР)

ЗАКОН ПРО ДОБРОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

КИЇВ. — 16-го вересня Верховна Рада 227 голосами ухвалила закон про благодійництво та благодійні організації. „Цей закон визначає загальні засади благодійництва, забезпечує правне реґулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльности, утвердження гуманізму і милосердя, ґарантує державну підтримку її учасникам, створює умови для діяльности благодійних організацій відповідно до чинного законодавства України", — сказано в преамбулі закону. Доброчинною діяльністю можуть також займатися урядовці, але „тільки в межах отриманих і задеклярованих доходів".

ПІДПИСАНА НОВА СХЕМА ҐАЗОПОСТАЧАННЯ

КИЇВ. — Як стало відомо кореспондентові УНІАР, підписана нова схема ґазопостачання України у наступному, 1998 році. Проте, відповідний документ покищо не опублікований. Це питання розглядалося на минулому засіданні Кабінету Міністрів України, проте того разу керівникам міністерств було доручено допрацювати деякі положення документу.

ЗСА ДОПОМАГАЮТЬ РЕФОРМУВАТИ ПОДАТКОВУ СИСТЕМУ

КИЇВ. — Американці збираються допомогти Україні реформувати податкову систему. Загальний обсяг інвестицій ЗСА, які мають бути призначені на реформування податкової системи України, становить 1.2 млн. дол. Про це повідомив амбасадор Вілліям Міллер під час своєї візити до Українського фінансово-економічного інституту. На створення національного центру підготови, перепідготови та підвищення кваліфікацій працівників податкової служби України департамент скарбу ЗСА і Аґенція міжнародного розвитку виділили ґрент у розмірі 600,000 дол. Вони вже сьогодні надають техніку і обладнання на суму понад 300,000 дол. Крім того в центрі підвищення кваліфікацій працюють і експерти зі З'єднаних Стейтів, які допомагають у складанні навчальних плянів, проводитимуть зайняття зі слухачами протягом першого року праці з центром. Передбачається, що наприкінці вересня цього року буде надано і другу частину ґренту в сумі 300,000 дол. Амбасадор ЗСА в Україні оголосив, що Україна вже отримала й практично використала 600,000 дол. технічної допомоги. За його словами, кошти були спрямовані на проведення семінарів та навчання працівників податкової адміністрації.

ВІЙСЬКОВИКИ ОБМІНЮЮТЬСЯ ДОСВІДОМ

КИЇВ. — Делеґація слухачів Академії Збройних Сил України на чолі з начальником навчального відділу Академії полковником Василем Шаповаловим перебувала в ЗСА з візитою на запрошення Атлантійського командування Збройних сил ЗСА. За повідомленням пресової служби Міністерства Оборони України, програма візити передбачала ознайомлення українських військовиків з життям, побутом та навчанням військовослужбовців ЗСА на базі морської піхоти у Квантіко, у Військово–морській акакемії в Аннаполісі, в коледжі сухопутних військ у Карлайл, у Вашінґтонському університеті національної оборони. Візита тривала до 20–го вересня.

ПІДПРИЄМЦІ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ МІЖНАРОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

КИЇВ. — З ініціятиви Міжнародної Спілки Українських Підприємців, 16—18-го жовтня ц. р. в Києві проводитиметься міжнародна конференція „Активізація підприємництва та міжнародного ділового партнерства в Україні". За словами першого заступника голови ради спілки, генерального директора Романа Дякова, основною метою конференції є налагодження ділових партнерських зв'язків, проведення заходів, спрямованих на підтримку товаровиробника в Україні. До участи в конференції запрошені міжнародні фінансові, виробничі та підприємницькі організації, фізичні особи. Українським підприємцям участь у конференції коштуватиме 150 дол. На конференції передбачається розгляд проблем економічної політики України, питань нормативно-правного забезпечення підприємництва, визначення пріоритетних напрямків розвитку виробничої та науково-технічної інфраструктури, матеріяльно-технічного та кадрового забезпечення підприємництва.

ПРОФСПІЛКА ДОПОМАГАЄ ЖУРНАЛІСТАМ

ХАРКІВ(УНІАР—АТН). — Журналіст в Україні навряд чи може дозволити собі сьогодні на правний захист, оскільки законодавство ще далеко недосконале. Такий погляд висловив заступник голови обласної державної адміністрації Сергій Стороженко, виступаючи на пресконференції, зорганізованій обласною професійною спілкою робітників засобів масової інформації. Представники профспілки, в свою чергу, повідомили, що в цьому році двічі допомагали журналістам. . Проте, допомога ця мала виключно матеріяльний характер. В пресконференції також взяв участь прокурор области Василь Крівобоков, який, між іншим, повідомив, що пресова служба обласної прокуратури буде підпорядкована особисто йому.

У СВІТІ

НА КОНҐРЕСІ КОМУНІСТИЧНОЇ партії Китаю в Пекіні президент Жіянґ Земін вдалим політичним маневруванням, яке вказує на зріст його впливів, у четвер, 18-го вересня, усунув свого найбільшого суперника від будь-яких керівних партійних і державних органів. Кіао Ші, голова Національного народного конґресу і дотеперішній третій з черги у партійній ієрархії був вміло усунений з 19-членного Політбюра та з 193-членного Центрального комітету. Аналітики уважають, що Кіао Ші також уступить зі становища голови згаданого конґресу.

В АМЕРИЦІ

КІЛЬКІСТЬ ЗАХВОРЮВАНЬ НА АІДС у ЗСА минулого року зменшилась, вперше за час 16-річного існування епідемії цієї хвороби, згідно з твердженнями офіційних державних чинників. Це явище приписується новому аґресивному лікуванню, котре втримує заражених вірусом АІДС пацієнтів в кращому здоровельному стані, як і більшій обережности багатьох осіб у першу чергу. Разом зі звітом про 23- відсотковий спад смертности від згаданої хвороби, то це є позитивні та бажані відомості, бо вказують, що бодай в цій країні вдається частинно запобігти цьому нещастю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486.
UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

„Колискова“ для України

Україна, яка після розвалу СССР завжди була найбільшою болячкою для Росії, раптом стала для неї „дружньою“ країною. Саме такою назвав її російський президент Боріс Єльцин 16-го вересня, під час зустрічі з прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком. Більш того, Б. Єльцин похвалив розвиток двосторонніх відносин, знехтувавши серйозними проблемами у них, наприклад, небажанням Росії скасувати 25-відсоткове мито на ввіз українського цукру чи справедливо поділити активи і пасиви колишнього СССР.

Зміна у ставленні Росії до України є ще більш цікавою на тлі все гірших російсько-білоруських відносин. Білорусь, яка є найпалкішим прихильником нового союзу з Москвою, перетворилася на об'єкт гострої критики з боку Б. Єльцина за ув'язнення російського журналіста. Україна ж, яка тримається подалі від об'єднавчих тенденцій СНД, стала раптом надійним партнером Росії.

Невже Росія переглядає свою імперіялістичну політику і перетворюється на справді демократичну державу? На жаль, ні. Вона лише хоче створити таке враження у світі і під його прикриттям далі займатися своєю одвічною справою: собіранієм зємєль русскіх. Одним з доказів цього є хоч би й те, що на початку вересня Росія намагалася переконати міністрів закордонних справ СНД, які зібралися в азербайджанській столиці Баку, створити ще один Інтерполь з центром у Москві. Список таких прикладів можна продовжити.

У випадку ж з Білоруссю все пояснюється дуже просто. Об'єднання між двома країнами зайшло так далеко, що Росія може собі дозволити покритикувати авторитарний режим А. Лукашенка, підвищивши тим самим свій престиж як демократичної країни. Крім того, Москва знає, що білоруський президент не відмовиться від своєї „справи життя“, яка полягає у відновленні колишнього СССР. Звичайно, від А. Лукашенка — параноїка, за діягнозом незалежних психіятрів, можна чекати будь-чого. Проте малоймовірна зміна курсу Білорусі теж мало лякає Росію, бо режим в країні опирається на Москву і без неї може впасти.

Потепління ж в російсько-українських відносинах є скоріше всього тактичним ходом, на який Москва пішла після невдалої для неї Гельсінкської зустрічі президентів Росії і ЗСА в березні цього року. Не зумівши перешкодити Північно-атлантійському оборонному союзові у його поширенні на схід і боячись можливого вступу України до НАТО, Росія змінила батіг на тістечко і почала загравати з Києвом. Через два місяці, як за помахом чарівної палички, було вирішено проблеми Чорноморської фльоти. Б. Єльцин, який щонайменше шість разів відкладав свою поїздку в Україну, прибув наприкінці травня до Києва і підписав широкомаштабний договір про дружбу, співробітництво і „стратегічне партнерство“.

І ось тепер новий потік теплих слів з боку російського президента. „Російсько-українські відносини досягли якісно нового рівня дружби і партнерства“, — сказав він В. Пустовойтенкові, який теж не скупився на похвали. І це все на тлі зменшення постачання російського ґазу в Україну і обкладання українських товарів високим митом, щоб не допустити їх на російський ринок.

З одного боку нова політика Росії могла б втішити Україну. Нарешті „старший брат“ почав ставитися до нас з більшою повагою! Однак треба уточнити: з більшою, ніж до авторитарної Білорусі. Дії Росії щодо України все ще розходяться зі словами. Це вказує на те, що політика Москви стала хитрішою і підступнішою. Росія раніше недооцінювала свою „молодшу сестру“, вважаючи її нездатною до самостійного життя. Виявилося, однак, що Україна чудово дає собі ради, і Москва з часом врахувала цю деталь.

Новий характер російсько-українських відносин може також сиґналізувати про те, що Росія розчарувалася в СНД і шукає нових шляхів інтеґрації. На початку вересня 86 лівих депутатів створили угрупування „За співдружність суверенних слов'янських держав“, закликавши Україну приєднатися до союзу Росії і Білорусі. Не секрет, що дії українських комуністів і соціялістів здебільшого координовані Москвою. Нав'язуючи ідею нового союзу через свою „п'яту колону“ і сиплючи облесливими словами на державному рівні, Росія намагається „по-доброму“ схилити до себе Україну і утворити своєрідне ядро нової інтеґрації. Тому українські урядовці повинні як ніколи бути пильними, щоб не заснути під „колискову“, яку Москва співає вже кілька місяців.

Микола Світуха

ЗЛОЧИНИ БЕЗ ПОКАРАННЯ

„Нас не примусять замовкнути”, — такою була реакція речників Спілки Журналістів України на останній у цілому ланцюгу злочинів по відношенню до журналістів — контрактове вбивство головного редактора російськомовної газети „Вечєрная Одєсса” Бориса Дерев'янка. Це було не просто вбивство відомого журналіста, довголітнього редактора і депутата Міської Ради Одеси, але черговий відвертий виклик мафіозних структур в Україні всім незалежним засобам масової інформації і чергова наруга над свободою слова. Одночасно, це ще одна темна пляма на сумлінні Уряду України і підзвітних йому правоохоронних органів.

Вбивство Б. Дерев'янка було здійснене після довгої серії його критичних публікацій про розкрадання державного майна і про корупцію в органах державної влади на різних рівнях. Десь півтора року тому невідомі злочинці дали йому явну пересторогу, жорстоко побивши нібито за його „нерозумність”. Згодом жертвою побиття став кореспондент цієї ж одеської газети С. Лебедєв, який відлежав кілька місяців у лікарні. Тим разом злочинець хотів впевнитися, що Дерев'янко не залишиться живим і вистрелив в нього аж чотири кулі.

Це далеко не відокремлений випадок злочинів проти журналістів в Україні. Про це свідчить прикра офіційна статистика, яку подав недавно призначений генеральний прокурор Олег Литвак („Демократична Україна” з 22-го серпня). Отож продовж 1996-97 років на журналістах в Україні скоєно 42 замахи, з яких 12 закінчилися смертю. Сумний факт, що правоохоронні органи не розв'язали ані одного злочину, пояснюється тим, що злочинцям нібито вдається негайно втікти поза кордони України. Чи є на це докази і які саме держави переховують таких злочинців, залишається невідомим. На жаль, немає також окремої статистики про випадки пограбування, шантажування чи залякування журналістів.

Плянова акція

Такі факти вказують на плянову акцію злочинних елементів, які використовують корупцію і наявність харабництва в місцевих чи обласних органах влади для захоплення контролі над засобами масової інформації. Про бездарність правоохоронних органів влади протидіяти таким злочинам яскраво свідчить цілий ряд прізвищ тих журналістів, які за останні два роки в загадочних обставинах впали жертвами кримінальних груп. Ось ряд відомих прикладів згадуваних у часописах України:

Віктор Фрелих, журналіст і викладач Чернівецького Університету, який досліджував причини згадочного захворіння дітей і дорослих в області, помер у підозрілих обставинах від отруєння в травні 1995 року.

Ігор Кузик, підполковник, відповідальний секретар газети Прикарпатської воєнної округи „Армія України”, пропав без вісти ще в січні 1996 року, а його тіло було знайдено щойно в квітні біля одного з парків Львова.

Ігор Грушецький, черкаський кореспондент газети „Україна-Центр”, якого тяжко побите тіло було знайдено 7-го травня 1996 року біля його квартири.

Олександер Мотренко, керівник радіопрограми студії „Транс-М-Радіо”, був побитий на вулиці Симферополя і помер у шпиталі 28-го червня 1996 року.

Анатолій Танадайчук, кореспондент вінницької газети „Панорама”, помер у загадочних обставинах 18-го серпня 1996 року.

Володимир Вехтер, старший редактор одеської радіокомпанії, помер у шпиталі 22-го лютого 1997 року від сильного побиття.

Петро Шевченко, спеціяльний кореспондент газети „Кієвскіє Вєдомості” в Луганській області, був знайдений повішений у лісі під Києвом 13-го березня 1997 року.

Віталій Коцюк, завідуючий відділом культури газети „День”, помер у київському шпиталі від побиття і поранення тіла.

Михайло Ковальов, редактор районної газети „Вісті Зміївщини” і депутат Зміївської Районної Ради (Харківщина), який був жорстоко побитий в серпні за його гостро критичні виступи в газеті і на сесіях ради.

Не зважаючи на інтервенції депутатів Верховної Ради до Генеральної прокуратури і Служби Безпеки України (СБУ), дійсного поступу у розкритті таких злочинів проти журналістів дотепер не видно. Невдоволений вислідами роботи слідчного апарату Генеральний прокурор Олег Литвак у своїх публічних заявах по-

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Володимир Боднар

В Росії крадуть все, навіть атомові бомби

В неділю, 7-го вересня ц. р., на програмі „60 хвилин” відбулося цікаве інтерв'ю з ген. Алєксандром Лебедем з Росії і також іншими спеціялістами з ділянки атомової зброї. Ще перед тим клівлендський щоденник „Плейн Ділер” помістив алярмуючу вістку ген. Лебедя з Росії, що в російському атомовому арсеналі не можуть дорахуватися біля 100 малих атомових бомб, яких просто бракує. Ці атомові бомби є малі, але надзвичайної сили. Одна така бомба може спричинити смерть десяток тисяч людей. Цю зброю випродукували з метою саботажних акцій, як нищення мостів, доріг, фабрик та більших об'єктів. Вони дуже мобільні, їх можна легко сховати та переносити в різні місця. Ген. Лебедь недвозначно висловлювався про велику небезпеку, якщо б ті бомби потрапили в руки фанатиків, і що ця зброя, мовляв, появилася на чорному ринку в балтійських державах, Україні, Вірменії та деяких ісламських країнах.

Можливо, що ця новина — це тільки політично-дипломатична гра самого ген. Лебедя, аби скомпромітувати президента Росії Боріса Єльцина і його теперішній уряд. Але треба також взяти до уваги, що теперішньому загальному хаосі, безладі, хабарництві, також у високих військових колах в Росії, дуже легко можуть діятися такі речі, як крадіжки зброї, військових секретів, а то і бомб, очевидно — за більші гроші. Фактом є також, що військові місяцями не дістають платні. Єльцин був змушений звільнити деяких генералів за зловживання спекуляції. Тому дуже дискусійним залишається питання передання атомових ракет з України, Білорусі і Казахстану до Росії. На мою думку, не слід були спішитися з цим, а як вже під пресією ЗСА, то принайменше варто було затримати певну кількість ракет для себе.

Продукцію атомової зброї почала ще в часі Другої світової війни Німеччина, а спеціяльно німецький науковець Вернер фон Бравн. З Пеенемюнде, побережжя Голляндії, німці обстрілювали літаючими ракетами Лондон і англійські міста. А коли ЗСА і Англія почали сильно бомбардувати їхні атомові сховки на европейському континенті, німці перенесли свої досліди над конструкцією атмової бомби в недосяжні тунелі фйордів північної Норвегії. Вони були так замасковані в глибині гір, що навіть повітряні налети альянтських сил не змогли їх знищити — хіба частинно перешкодити в тяглості дослідів.

Амарикансько-англійська контррозвідка інтенсивно працювала, аби унеможливити здійснення винаходу. Американським науковцям вкінці вдалося випродукувати і випробувати атомову бомбу. Дві з них скинено на японські міста Гірошіма і Наґасакі. В наслідок страшної експльозії загинуло сотні тисяч людей, не менше постраждало від радіяції. Японці піддалися.

Тепер атомову бомбу мають ЗСА, Англія, Росія, а також ще кілька інших держав. Добре було б створити з науковців „Великої сімки” міжнародну комісію для сталої контролі арсеналу атомових ракет, спеціяльно в Росії. ЗСА втішають себе, що атомові ракети в Росії вже не є більше націлені на міста Америки, як було давніше. Але це не має ніякого значення, бо вони мобільні і їх напрям можна легко змінити. Також згідно з угодою з Україною, Білорусією, Казахстаном, як і зі ЗСА, Росія була зобов'язана ці передані, а також частинно і свої ракети знищити. Але вона цього не робить. Найновіші ракети були випробовувані у війні в Чечні, яка, на ганьбу і встид Росії, закінчилася її поразкою.

До речі, ген. Лебедь, хоч у великій мірі причинився до миру в Чечні, є звеличником Росії і неприхильно ставиться до незалежности України. Треба при цьому також згадати, що відносно недавно в Німеччині викрито контрабанду атомовими речовинами, плютонієм і ураном, які якраз походили з Росії. ЗСА ще від часів Другої світової війни мають якусь дивну „слабість” відносно Росії. Саме Америка помагала Росії видістатися з воєнної загибелі. Жорстокого тирана Сталіна американці називали „добрим вуйком Джовом”. Сьогоднішня Росія, перебуваючи в економічній скруті, видає себе за приятельку ЗСА, але як „поросте в пір'я”, знову почне холодну війну проти ЗСА, як це вже мало місце дуже яскраво по Другій світовій війні. Тому слушно деякі розважні політологи в ЗСА, як Генрі Кіссінджер і Збігнєв Бжезінскі, уважають, що якраз сильна і стабільна українська держава може стати противагою та забором проти експансії та імперіялістично-аґресивних плянів Москви, яких вона ніколи не позбудеться.

Любомир Калинич

Щирість

Життя людське пливе своїм руслом у певному напрямі і веде нас до різних людських переживань та почувань. Ці почування у перспективі часу можуть бути сприйняті без особливих реакцій, з радістю, а також з тугою. У цій статтейці я хочу поділитись з читачами одним спогадом.

Кільканадцять років тому я приїхав до Чикаґо на з'їзд Українських інженерів, де випадково зустрів на вулиці мого товариша д-ра Маріяна Панчишина, сина славного д-ра Маріяна Панчишина у Львові. З Маріяном ми колись, після Другої світової війни, студіювали у Граці, Австрія, він студіював медицину. Тому, що ми багато літ не бачились, наша зустріч була дуже мила і цікава. Ми згадували наші юні літа під час студій у гарній Австрії. Зе деякий час нашої розмови, ідучи вулицею, Маріян сказав мені зі сумом, що недавно померла його мама, з якою він жив ціле його життя. Я висловив йому щирі співчуття. За яких кілька хвилин, він знову повторив: „Недавно відійшла у засвіти моя улюблена мама”. Я знову старавсь заспокоїти його тугу і сказав, що розумію це велике горе, бо також живу тепер з моєю мамою і радуюсь кожним днем її присутности біля мене. За яких п'ять хвилин Маріян знову сказав, що недавно померла його найдорожча мама. Я знову сказав, що дуже щиро йому співчуваю, бо, не маючи нікого з родини, він бідний живе тепер в домі сам. А він на це відповів мені: „Любку, не сам, бо маю чотири стіни”. Приїхавши з Чикаґо до Ірвінґтону, де тепер живу, оповів я цю нашу розмову з Маріяном моїй добрій мамі, бо я, звичайно, як куди-небудь виїздив, оповідав їй про пригоди моїх подорожей та ці мої оповідання награвав на звукозапис.

Обставини так склались, що кілька років тому мій приятель Маріян відійшов у вічність, а 1994 року відлетіла від мене у позазоряні простори моя найдорожча мама. Будучи тепер вдома „не сам, але з чотирьома стінами”, я прослухав касетку з оповіданням моїй мамі про зустріч і щиру розмову з Маріяном кільканадцять років тому в Чикаго. Слухаючи цю касетку, я прийшов до абсолютного переконання, що тепер, коли я стратив мою добру маму, я розумію психічне наставлення та безмежну тугу за найбільш коханою у світі людиною далеко краще, як кільканадцять років тому, коли розмовляв у Чикаґо з Маріяном Панчишином і дивувався тоді його тужливими щирими коментарями.

Підсумовуючи повище написане, хочу сказати, що кожна людина в інший спосіб підходить та інакше сприймає-інтерпретує велич і щирість туги за кимсь, бо мама мамі нерівна, батько батькові не рівний, син синові не рівний, тому також туга тузі не рівна.

Автор цих рядків, після останнього найбільшого життєвого удару, чув різні коментарі, „поучання” про закони природи, мужність, силу волі, багато навчився про так звану щирість різних людей. На мою скромну думку, найкращим лікомрозрадою після втрати улюбленої людини та частинним заспокоєнням туги за тою людиною є глибока молитва і віра, що „ми стрінемось, стрінемось напевно”.

Цей спогад присвячую покійному д-рові Маріянові Панчишинові за його щиру розмову зі мною та моїй найдорожчій Мамі Іванні, у третю річницю відлету її праведної душі у небесні простори.

Ася Іванова

Осінь

Знаєш —
Чумацький Шлях
Проходить крізь твоє серце,
Рожева стежина любови
Тебе туди приведе.
Бачиш —
Як швидко наповнює
Пісок,
Що нам був відлічений,
Іншу міру буття...
Бачиш —
Як обміліла
Ріка швидкоплинного часу
Осінь збирає плоди
Хвилі відносять листя.

Ольга Ставнича

СТАНОВИЩЕ ДІТЕЙ ТА МАТЕРІВ В УКРАЇНІ

I

В цьому році ЮНІСЕФ випустив вичерпний звіт про становище дітей та матерів в Середній і Східній Европі, в якому знаходимо інформації про 18 країн, в тому числі і про Україну. Окремий звіт п. н. „Діти і матері в Україні” подає точну аналізу становища дітей в Україні до 1996 року у сімох частинах, в яких розглядається економічно-соціяльна ситуація, здоров'я матерів та дітей, становище дітей в особливо важких життєвих обставинах, їхнє виховання, організаційні та леґальні можливості опіки над дітьми і вплив чорнобильської аварії на дітей. Вкінці звіт подає можливості поправи ситуації.

Україна підписала права дитини, схвалені окремою конвенцією в 1991 році, признаючи важливість проблеми, і прийняла пропозиції щодо покращання становища дітей. На жаль, досі через фінансові труднощі зроблено дуже мало, а тим часом приватні помочі та міжнародні акції помітно зменшилися.

Зі звіту довідуємося, що тільки 27 відс. українських дітей нижче семи років можна уважати здоровими, а 3 відс. усіх дітей мають психічні відхилення. Звіт робить висновок, що за 50-60 років більшість молоді в Україні може мати ментальні та фізичні недуги. Довідуємося також, що збільшилася кількість дітей із генетичними аномаліями через занечищення довкілля в деяких промислових містах і занечищення води та землі у чорнобильській зоні. Звіт подає, що є багато недоліків у відповідній опіці над мамами і немовлятами, але тут не буде зміни, поки не зміняться економічні та соціяльні умови. Здоровна опіка в Україні є нижче світового стандарту. Саме цей поганий стан викликав таку високу смертність в порівнянні із іншими країнами. Від 1991 року смертність перевищила число народин. Кількість одружень помітно зменшилася, зате припинення шлюбів є найвищими в Східній Европі. Число жінок перевищує чоловіків 117:100. Смертність далі зростає. Ключеву ролю в здоров'ї дітей грає мати, а передусім її стан здоров'я в молодому віці. Це стало тепер визначальним чинником питання народин і здоров'я дітей. Коли раніше увагу звертали на здоров'я хлопців, які відтак мали іти до війська, тепер занепокоєння викликає стан молодих жінок, з яких в 1995 році четверта частина у віці пологів мали якусь проблему. Наразі дуже мало зроблено для направи цієї ситуації. Число абортів в Україні є найвище у світі, зокрема серед молоденьких жінок, тому що вживають вони аборт замість середників на контролю вагітности. Це спричиняє багато здоровних проблем. Алярмуючим є також зріст в останніх роках сексуально перенесених недуг. Більшість із них є перенесені через застрики наркотиків. У 1996 році 65 відс. нових захворювань на вірус АІДС сталося через уживання наркотиків.

Велику ролю у здоров'ї майбутніх поколінь відіграє віджива немовлят, але з причини того, що багато жінок працює, колись традиційне годування материнським молоком тепер стоїть низько, а при тому немовлята не мають відповідної кількості вітамін та інших помічних середників поживи.

Теперішнє зниження життєвого стандарту в Україні має згубний вплив на стан здоров'я — отже, єдиною розв'язкою є покращання економічного стану.

Найбільше, однак, терплять на цій економічній кризі діти, які є віддані під публічну опіку, тобто сироти чи покинуті батьками. Джан Донаг‘ю, директор ЮНІСЕФ для Центральної та Східньої Европи і колишніх держав СССР, ствердив, що є великі труднощі у покращанні стану дітей, що залишаються без батьківської опіки. Понад мільйон дітей в тих державах залишені напризволяще і ними мусить опікуватися дана держава. Число їх зростає, тому що багато родин перебуває у невідрадних економічних обставинах.

До того при високому числі розпаду родин батьки не надають правильної допомоги для дітей. Низький рівень життя і брак відповідного зацікавлення дітьми в школах, як і здоровними інституціями, є причиною, що діти терплять, і тут потрібні реформи, які не приходять.

Конвенція прав дітей вирішила, що діти у важких обставинах потребують спеціяльної опіки. До цієї групи належать сироти та покинуті діти, діти безробітних батьків, діти, що мусять самі працювати, такі, що терплять від екологічних нещасть, бездомні і такі, що вживають надмір алькоголю або наркотики. В Україні на підставі того звіту є тепер 90.000 сиріт або безбатченків. Але з того числа лише 7 відсотків є сиротами, інших покинули батьки з різних причин. Один відсоток — це діти, яких матері залишили відразу після народження, не маючи грошей чи можливості ними зайнятися. Притулки для дітей побудовані на зразках соціялізму, як місце для залишених або нужденних дітей. Все це не підходить до того, що вимагається від публічних притулків сьогодні.

Закінчення буде

Уневажнили...

(Закінчення зі стор. 1)

громадян України повинні здати свої пашпорти до відповідних окружних консульств: Амбасади України в ЗСА у Вашінґтоні та консулятів у Ню Йорку та Чикаґо.

Українські громадяни, котрі тимчасово проживають за кордоном і не матимуть змоги повернутися в Україну до 1-го січня 1998 року, при поверненні своїх пашпортів колишнього СССР отримають нові українські пашпорти.

До консульської округи Амбасади України у Вашінґтоні належать такі стейти: Алабама, Аляска, Арізона, Аркенсо, Каліфорнія, Кольорадо, Делавер, Фльорида, Джорджія, Гаваї, Айдаго, Кентакі, Луїзіяна, Мариленд, Міссіссіппі, Міссурі, Монтана, Невада, Ню Мексіко, Північна Каролайна, Огайо, Оклагома, Ореґон, Південна Каролайна, Теннессі, Тексас, Юта, Вірджінія, Вашінґтон, Вест Вірджінія і Вайомінґ.

До косульської округи Ню Йорку належать стейти: Коннектикат, Мейн, Массачусеттс, Ню Гемшир, Ню Джерзі, Ню Йорк, Пенсильванія, Ровд Айленд і Вермонт.

А до консульської округи Чикаґо належать стейти: Айова, Кензас, Іллиной, Індіяна, Мишиґен, Міннесота, Небраска, Північна Дакота, Південна Дакота та Вискансин.

ІТАЛІЯ, ПІДГОТОВЛЯЮЧИСЬ як й інші Европейські країни, до введення єдиної грошової одиниці евро, почала робити лад у своїй дефіцитній програмі допомоги потребуючим. Причиною цього є вимога евро, що країни, котрі бажають бути спільниками згаданої единої для Европи грошової одиниці, котра має увійти в життя 1-го січня 1999 року, мусять зменшити свій дефіцит до трьох відсотків загальної цьогорічної продукції.

У РАНЧО МІРАЖ У КАЛІФОРНІЇ, в середу, 17-го вересня, помер, маючи 84 роки, відомий американський актор-гуморист Ред Скелтон. Будучи майстром свого ремесла міміки, блазнування та лагідного гумору, він був втіленням справжнього коміка для кількох поколінь американців. У своїй акторській політиці завжди виступав проти вульґаризмів і простацьких висловів, а його єдиним бажанням було розвеселювати людей. Завжди підкреслював, що не хоче бути знаним як найкращий чи найліпший, але хотів щоб його запам'ятали як коміка, котрий вмів розвеселювати людей.

У ЧЕТВЕР, 18-ГО ВЕРЕСНЯ, Тед Тирнер, більйонер і основник Сітки каблевих новинок і заступник президента підприємства Тайм Ворнер повідомив зовсім несподівано на бенкеті в Ню Йорку, що має в пляні впродовж наступних 10 років жертвувати 1 блн. дол., на окремі програми Організації Об'єднаних Націй та до подібних жестів закликає інших багатих осіб. Т.Тирнер великий прихильник ООН і гострий критик Уряду ЗСА за його 1.5 блн. дол. залеглість до цієї світової організації зазначив, що гроші будуть призначені на програми охорони довкілля, боротьби проти наземних мін, здоров'я дітей та інші подібні програми.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу

ЯНҐСТАВН ОГАЙО

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу 27-го вересня 1997 р., о год.3-ій по пол.
в залі української католицької церкви св. Анни
4310 Kirk Road, Youngstown, Ohio

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці, організатори та конвенційні делеґати наступних Відділів:

230, 274, 348

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

Осінні наради призначені організаційним справам та для поширення знання про союзові забезпеченеві продукти.

В нарадах візьмуть участь:

МАРТА ЛИСКО, секретар УНСоюзу

За Управу Округи:

Естелла Волошин, голова

Олена Сенедяк, секр. **Марія Макар, касир**

КІУС CIUS

Центр Досліджень Історії України ім Петра Яцика (КІУС), Ґарріманський Інститут (Колумбійський Університет), Українська Вільна Академія Наук і Наукове Товариство ім Шевченка

запрошують вас на

Презентацію нового видання

англомовного перекладу першого тому

***Історії України-Руси* Михайла Грушевського**

Mykhailo Hrushevsky

History of Ukraine-Rus'

VOLUME 1. FROM PREHISTORY TO THE ELEVENTH CENTURY

Переклала Марта Скорупська

Анджей Поппе, дорадчий редактор,

Франк Е. Сисин, головний редактор

із допомогою Уляни Пасічник

П'ятниця, 26-го вересня 1997 р. 6:00 по полудні

International Affairs Bldg., Rm 406,
Columbia Univ., 420 W. 118th St., New York

в прогамі: д-р Пол Голлінґсворт (головний доповідач), дост. Анатолій Зленко, д-р Франк Сисин, Марта Скорупська.

КОНЦЕРТИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Date	City	Location	Time	Date	City	Location	Time
10/3	Pittsburgh	Carnegie Free Library Music Hall	7:30	10/9	New Haven	Woolsey Hall, Yale University	7:30
10/4	Wash. D.C.	Fourth Presbyterian Church Bethesda, MD	8:00	10/10	Binghamton	To Be Announced	7:30
10/5	New York	Town Hall	2:00	10/11	Montreal	Saddle Claude Champagne	7:30
10/7	Bound Brook	Ukrainian Cultural Center	7:30	10/12	Hamilton	Mohawk College, Fennell Campus	3:00
10/8	Boston	Sanders Theatre, Harvard University	7:30	11/1	Detroit	Macomb Center	7:00
				11/2	Cleveland	To Be Announced	4:00

For Ticket Information 313-261-9878 • 248-576-4809 • 313-953-0305 • http://brama.com/bandura/ • e-mail: banduras@aol.com

---

Організаційна конференція Філядельфійської Округи СУА

Минають роки і закон життя виконує свій обов'язок. Ряди працюючих одиниць маліють. Щоб забезпечити живучість організації і продовжування її корисної та незаступимої праці, дбаємо про придбання нових членок. З цією метою Філядельфійська Округа Союзу Українок Америки влаштовує організаційну конференцію п. з. „Сучасність Української Жінки", в неділю, 28-го вересня ц. р. від 10:30 вранці до 4-ої год. по полудні в домівці СУА, 700 Сідар Ровд в Дженкінтавні.

З короткими доповідями виступлять: Сестра Галина Пашкевич, Чину Сестер Служебниць, „Духовність Жінки", Марія Полянська „Придбання членства до СУА", Софія Геврик, друга заступниця СУА від справ організаційних — „Користь жінкам з приналежности до жіночої організації" і інж. Марта Пеленська, делеґатка СУА на 2-ий Всесвітній форум українців, подасть свої „Спостереження з форуму".

Після полуденку відбудеться дискусійний форум п. з. „Якість життя". Участь беруть: гостя з України Надія Кохан, д-р філософії і культури, Люба Кос, „Пенсія і плянування нерухомого майна", адвокат Марта Трофименко — „Останнє бажання і завіщання", д-р Наталія Білозор-Коропецька — „Запобіжна медицина".

Конференція відкрита для всіх громадян.

Анна Максимович

Злочини...

(Закінчення зі стор. 2)

кладає надію на створене недавно указом Президента Національне Бюро Розслідувань (НБР), яке очолив дотеперішній віцепрем'єр Василь Дурдинець. Але створення нових установ звичайно насамперед породжує внутрішню боротьбу за впливи, за більшу пайку з державного бюджету. Наскільки спроможним буде НБР забезпечити більшу ефективність правоохоронних органів покаже майбутнє.

Природно, що розгул злочинности в Україні, як соціяльної хвороби у її найгостріших проявах, не спрямований виключно на журналістів. Недавно міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко навів таку сумну статистику за 1996 рік („Віче" ч. 3 1997 р.): зареєстровано 286 кримінальних вибухів, від яких згинуло 46 і поранено 146 осіб; здійснено понад 480 озброєних навмисних вбивств, в наслідок яких загинуло понад 600 громадян. „Вкрай незадовільним" він назвав стан розкриття убивств „на замовлення": із 119 зафіксованих вбивств розкрито лише 21 при чому не розкрито жодного із таких злочинів у Донецькій, Луганській, Херсонській, Харківській і Черкаській областях.

Наркотики

Гострою проблемою назвав Кравченко поширення кримінального попиту на наркотики. Минулого року зареєстровано 35,300 злочинів пов'язаних з наркоманією, при чому у середньому правоохоронні органи конфіскують поверх 35 тонн наркотиків річно. Коли з одного боку міжнародна наркомафія прокладає через Україну шляхи транспорту наркотиків з Азії і Південної Америки, то з другого іде внутрішня боротьба за контролю ринків збуту наркотиків в Україні. Міністерство встановило існування щонайменше 300 злочинних угруповань, які використовують міжреґіональні зв'язки для нелеґальної торгівлі наркотиками.

На погляд міністра, слідчий апарат Міністерства Внутрішніх Справ переладований розслідджуванням кримінальних справ. Він бачить розв'язку в концентрації зусиль на розслідуванні тяжких групових злочинів та таких, що викликають велике обурення в суспільстві. Він передбачає персональні зміни і реформування цілої правоохоронної структури і внутрішніх військ. Він хоче скріпити співпрацю з іншими міністерствами, із відповідними правоохоронними службами інших держав.

Все це добрі наміри, але чи посилять вони ефективність протидії організованій злочинності, чи забезпечать вони нормальне життя і працю журналістів, як і всіх тих, які вбачають у своїй діяльності високий обов'язок служіння інтересам народу, а не засіб набуття привілеїв і матеріяльних користей?

Бавнд Брук...

(Закінчення зі стор. 1)

Патріярх Вартоломей вільно володіє декількома мовами та є автором численних статтей. Декілька престижевих вищих навчальних установ нагородили його почесними академічними титулами.

Як Вселенський Патріярх, Вартоломей присвячує багато свого часу на те, щоб зробити Святе Письмо більше зрозумілим і актуальним для суспільства, яке незабаром увійде у XXI століття. Він надалі захищає святість і гідність людського життя та опікується бідними. Його служба, як головно духовного провідника світового православ'я, зосереджена на духовній ситуації у світі, справедливості, всеправославній християнській єдності та на довкіллю.

Надходяча візита Патріярха на осередку УПЦеркви буде першою такою візитою і вважається дуже важливою в житті українських православних громад в Америці і діяспорі, які походженням пов'язані з Україною та духовно поєднані із Престолом Константинопольським.

Додаткові інформації про УПЦеркву в ЗСА, її осередок та патріярші відвідини можна отримати телефонуючи на число (732) 356-0090; fax (732) 356-5556.

В Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

ралія), Григорій Куценко (Україна), Богдан Горинь (Україна), Андрій Ластовецький (ЗСА), Ніна Самокіш (ЗСА), С. Василько (Англія). У пляні конференції є крім доповідей запляновaна пресова конференція з присутніми та організаторами, а увечорі концерт і прийняття. Програма конференції представляється в цей спосіб: А. Камінський — Революційно-підпільна діяльність Л. Ребета, М. Горинь — Вплив визвольної боротьби 40-их років на національно-визвольний рух в Україні, М. Прокоп — Ребет — публіцист і науковець, І. Козак — Революційно-підпільна діяльність Дарії Ребет, Ю. Шаповал — Розправа з політичними лідерами як інструмент імперської політики Москви, А. Зінченко — Церква і національно-визвольний рух в Україні, Б. Горинь — Політична ситуація в Україні, М. Болюх — Ситуація в діяспорі та Україні, В. Сергійчук — Закордонна діяльність ОУН у світлі архівів большевицької влади.

УКРАЇНЦІ ПРАЦЮЮТЬ, А КАРЕЛЬЦІ... ЗБИРАЮТЬ ГРИБИ

ОЛОНЕЦЬ, Карелія (УНІАР—ІМА-ПРЕС). — Як свідчать дані бірж праці, мешканці лісових селищ Олонецького району в Карелії, як і раніше, страждають від браку праці. При цьому акціонерне товариство "Олонецьліс" залучає до заготівлі деревини бриґади українців. За поглядом генерального директора цього товариства Олександра Грігор'єва, громадяни України працюють охочіше, ніж його краяни: навіть місцеві безробітні не погоджуються іти на лісозаготівлі, особливо після того, як в лісі з'явилися ягоди і гриби, які можна збирати і вигідно продавати.

У ЧЕТВЕР, 18-ГО ЧЕРВНЯ, всупереч вимогам Росії про знесення смертної кари, уряд Чечні публічно стратив двох чоловіків. Тисячі людей зібралися на площі Дружби у Грозному, столиці Чечні, щоб бути свідками згаданого публічного спектаклю. Урядові чинники Чечні заявили, що обидва скарані були до цієї кари присуджені за найбільш жорстоке вбивство в околиці — мордерство матері та двох її дітей, а присуд був виконаний згідно з ісламським законом. Ця публічна страта не була тільки звичайним виконанням присуду, а також політичною справою, котра вказала на неспроможність Росії запровадити в життя свої закони у цій сепаратистській республіці, чим утруднили також спілкування Росії зі Заходом.

СЛІДСТВО ЩОДО ПЕРЕСТУПЛЕННЯ закону про збирання фондів на виборчу кампанію демократів Комісією урядових справ у Вашінґтоні продовжується. Тривають переслухання різних свідків і одним з них у четвер, 18-го вересня, був підприємець-індустріяліст Роджер Тамраз, який заявив, що жертвував 300,000 дол. до скарбниці Демократичної партії на минулорічну передвиборчу кампанію, щоб в цей спосіб здобути доступ до Білого Дому і зустріч з президентом Биллом Клінтоном.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 19-го вересня 1997 р. відійшов у вічність на 84-му році життя

бл. п.

МОНЧУК ГРИГОРІЙ

нар. 3-го березня 1914 р. в с. Литвинів, Тернопільщина, був членом ОУН.

ПАНАХИДА — неділя 21-го вересня і понеділок 22-го вересня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — вівторок, 23-го вересня о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра Служба Божа, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку Н. Дж.

Залишив у смутку:
дружину — МАРІЮ
дочку — ГАННУ
та ближчу і дальшу родину в Україні.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, СЕСТРИ і МАМИ

св. п.

НІНИ МУДРИК-МРИЦ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в дні 30-го вересня 1997 р. о год. 7-ій веч.
в церкві св. о. Миколая в Торонто, Канада.

Про молитви за спокій душі покійної просить

РОМАН з родиною

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти нашого незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

бл. п.

СТЕПАНА ГАНУШЕВСЬКОГО

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

30-го вересня
в церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

Просимо про молитви за спокій душі покійного Степана.

Дружина ОЛЬГА з родиною.

Вічна йому пам'ять!

У ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

РОМАНА ДАНИЛЮКА

заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені
в п'ятницю, 28-го вересня 1997 р.
у церквах:

св. Архистратига Михаїла, Менвил, Н. Дж.;
Покрови св. Богородиці, Озон Парк, Н.Й.

Рідних, приятелів і знайомих про молитви
за спокій душі покійного просять

дружина МАРТА з родиною.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що в четвер, 18-го вересня 1997 р., відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР ПЕТРОВСЬКИЙ

прожививши 87 років

ПАНАХИДА — неділя, 21-го вересня 1997 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

ПОХОРОН — понеділок, 22-го вересня о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Gate of Haven у Hawthorne, N.Y.

Залишені в глибокому смутку:
донька — ОЛЯ ЗАЗУЛЯ з мужем ТЕОДОЗІЄМ-ЯРОМИРОМ
внучка — ТАНЯ ЗАЗУЛЯ-ТОБИН з мужем ДЖОНАТАНОМ
ближча та дальша родина в Україні, ЗСА та Канаді.

Просимо ласкаво згадати покійного у своїх молитвах.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 19-го вересня 1997 р. відійшов у вічність на 99-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

ТЕОДОР БАБ'ЮК

бунчужний Корпусу Українських Січових Стрільців, воїн Української Галицької і Української Національної Армії, учасник бойових дій УПА в Карпатах та довголітній член ОБВУА в Рочестері, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Богоявлення Господнього в Рочестері, 22-го вересня 1997 р. Тіло покійного спочило на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Син — МИРОН з дружиною УЛЯНОЮ
синова — ОКСАНА БАБ'ЮК
внуки — РОКСОЛЯНА з чоловіком ОЛЕГОМ КРАМАРЧУКОМ
— ЮРІЙ з дружиною АЙЛІН
— АНДРІЙ з дружиною ІНЕЮ
— АСЯ з чоловіком ГРИГОРІЄМ СТАБС
— ТАМАРА
правнуки — ДЖЕЙМІ БАБ'ЮК, ОЛЕСЬ КРАМАРЧУК і АЛЕКСАНДРА СТАБС
братова — НАТАЛКА БАБ'ЮК
братанки — МИРОН БАБ'ЮК з дружиною ТАНЕЮ та дітьми
— ОРЕСТ БАБ'ЮК з дружиною ДЖУН
— ІГОР БАБ'ЮК
братаниця — ХРИСТЯ з чоловіком ІГОРЕМ ЧИХОВИЧЕМ
свати — КАТРУСЯ і МИХАЙЛО ЛЯЛЬКИ
та ближча і дальша родина в Україні, Румунії і Чехії.

Валентині Переяславець — 90 років

Де ж поділися ті роки? Перед моїми очима мов з'явилася сцена Львівського Театру Опери та Балету, на якій проходить балет „Дон Кіхот" з пріма-балериною Валентиною Переяславець і балетмайстром В. Трегубовим. Звідки взялася В. Переяславець у Львові?

Після зайняття Львова Червоною Армією у вересні 1939 року доволі швидко почало відживати культурне, зокрема театральне життя. Почав діяти Львівський театр, ставлячи драми, оперети, опери і балет. На запрошення директора театру приїхала до Львова Валентина Переяславець. Треба повернути годинник часу назад, коли починалося аристичне життя малої дівчинки, бо тільки 9-літньої Валі, яку між 25-ти вибраних з трьохсот прийняли до царського балету в Петрограді, де почалася її зустріч з вимогами життя.

Після революції Царська Балетна Школа не потерпіла, тільки перезвали її на „Бальшой Театр", який затримав давні традиції в балеті.

Після закінчення школи у 1926 році молоду балерину Валентину заанґажував Харківський балет, де вперше почала виступати в тодішній столиці України. Столицю перенесено до Києва, а з тим і балет, де виступила, як солістка, поруч балетмайстра В. Рябцева в „Копелії". Коли після вистави обдарувала Валентину квітами, Рябцев сказав: „Ті квіти — початок твого успіху, але і початок заздрости".

В. Переяславець виступала в різних містах України, але, прямуючи до удосконалення, перервала виступи і почала продовжувати науку у знаменитої вчительки — хореографа Агрипини Ваґанової. Повернімся до Львова. На сцені Театру Опери та Балету бачили ми незабутні виступи В. Переяславець, як вже було згадано, в „Дон Кіхоті", в „Копелії" у ролі Сванілди, в „Червоному Маку" як Тао-Хоа, в Шевченковій „Лілеї". В її виступі віддзеркалювалися щирі почуття української дівчинки. Мій улюблений „Пер Ґінт" Ґріґа полонював не тільки чудовою музикою, але виконанням В. Переяславець ролі Сольфейґ. Усі ці виступи викликували захоплення львівської публіки, в роках 1941-1944 і німців, які казали, що такі виступи можуть бути навіть у Берліні. В 1944 році Валетнина Переяславець, як багато акторів, залишила Львів, подалася на захід і опинилася в Інґольштадті, де в 1946 році відкрила балетну школу для дітей. У невідрадних обставинах довелося нашій пріма-балерині працювати, а одинокою поміччю був старший учень Юрій Гарасим (Українські Вісті — Новий Ульм 9 1947 р.). Далі читаємо: „Пріма-балерина поставила почесне завдання перед своєю школою — плекати хореографічне мистецтво, яке у нас майже занедбане. В 1944-49 роках мистці української сцени Валентина Переяславець, Лідія Черних, Лев Райнерович і молодий соліст балету Юрій Гарасим брали участь у 44-ох програмах вистав у різних містах Баварії і у 26 виступах для німців".

Час минав і треба було залишити Німеччину і їхати до Америки. У 1949 році В. Переяславець прибула до Філядельфії, де почала свою „карієру" працею у фабриках і, як жартома згадує, що так, як Кармен, працювала в тютюновій фабриці.

За посередництвом приятельки, акомпаньяторки з Інґолштадту, переїздить до Ню Йорку і після авдієнції з Тетяною Семйоновою дістає позицію вчительки-хореографа в балетній школі в Карнеґі Голл, студіо 819. Після року Люція Чейс запросила її вчити в школі Американського Балетного театру, де вчилися не тільки початківці, але часто приїздили відомі балетмастри як Р. Нуреєв, О. Брянський, В. Картер, Аліція Алфонсо, Марґо Фонтейн та інші. Про те пише Уляна Любович в „Нашому Житті" в 1976 році з нагоди „потрійного" ювілею В. Переяславець — 25-ліття навчання в балетній школі, 50-ліття від її першого виступу і 70-ліття від дня народження. В. Переяславець при тих усіх зайняттях знайшла час для „її українських дітей" на долині міста в Ню Йорку. У цій школі було дві вікові групи, а на закінчення шкільного року відбувалися їхні виступи, а теж з різних нагод, як День Матері, влаштований Окружною Управою Н. Й., на якому виконано балет „Мати" за лібреттом Юрія Гарасима.

У п'ятиріччя школи в 1955 році відбувся теж виступ, і пригадую виставу на св. Миколая, для якої казку написала Ірена Добмчевська. Балетні школи були в Ню Йорку, Нюарку і Філядельфії під адміністрацією Ю. Гарасима, який теж асистував.

В американському світі В. Переяславець записана золотими літерами, чого доказом було відзначення її праці протягом 25 років в Американській школі балету. Годі тут вичислити визначних балерин і балетмайстрів, яких сама „мадам Валя" згадує, але треба згадати хоч кілька як Р. Нуреєв, А. Алфонсо, О. Брянський, Нора Кай та інші, які з великою пошаною і вдячністю згадували її в дні ювілею.

З цієї нагоди появилися статті в „Свободі", „Українському Тижневику", а колишні учні влаштували її несподіванку і прийняття в бічній залі Народного Дому. Раділа „пані Валя", бо зустріла тих, з якими провела багато годин. Між гістьми була Рома Прийма, яка поруч з пріма-балериною ставила перші кроки у Львівському балеті. „Дансе Меґезін" присвятив багато місця для відзначення 25-ої річниці її праці як вчителя-хореографа, високо оцінюючи її надзвичайні здібності. Ювілятка відома теж в країнах Европи. Двічі запрошувано її до Лондону вчити в школі Королівського Балету, як теж до Відня під час накручування фільму „Лебедине озеро" з Р. Нуреєвом і М. Фонтейн, де були потрібні її високо цінені професійні завваги. Брала участь у семінарі балету в Копенгаґені і в Колонії в балетному фестивалі.

Минуло 20 років, і знову вітаємо нашу велику землячку. На цей раз із її 90-літтям, та бажаємо нашій Велентині Переяславець ще многих літ життя!

Христя Навроцька

Валентина Переяславець при праці.

Група молодших учениць в Ню Йорку 1952 року.

Визначний гарвардець

Цього року в червні ґрадував Нестор Денис Томич, син Нестора Богдана та Уляни Желехівської Томич на першому місці в своїй клясі середньої католицької школи Повер у Флинті, Миш. Він виголосив також прощальну промову („валедикторі") з кляси 230 ґрадуантів. Нестор здобув відзначення за найбільше число заавансованих курсів на рівні коледжу, як також нагороди з хемії, англійського та гуманістичних наук.

Нестор грав на першій ракеті тенісової дружини і в шахової дружини. Минулого року він виграв музичний конкурс і грав на фортепіяні як соліст у Флинті. Коли має вільний час, Нестор контактується комп'ютером з друзями, або вправляє джез і модерну музику зі своїм братом та іншими музикантами. У вересні Нестор почав дальші студії з біології в Гарвардському університеті. Нестор володіє українською мовою і є членом УНС у Відділу 484-му в Ютиці, Н. Й.

Н. Д. Томич.

У Царстві Коралів

Р.О.В. 128 Вовча Тропа 1997

пл.ст.дов. Б. Генега, ЛЧ – комендант

ст. пл. А. Гарматій, V – шеф штабу

Гурток ч. 1 „Заграва"

Гурток ч. 2 „Говерля"

Гурток ч. 3 „Сян"

Лісова школа 1964 – 1997

Україна – Славське – урочище Гнилий Потік

Діти літньої церковної школи при соборі св. Володимира в Пармі вшановують пам'ять жертв голоду

Вже четвертий рік підряд парафія української православної церкви в Пармі, Огайо, від дня 28-го липня до 1-го серпня влаштувала однотижневу програму для дітей громади. Програма не тільки включає релігіознавство, але навчає про трагедію українського народу 1932-33 років. Один день у цьому тижні було присвячено пам'яті Великого голоду. Пояснили дітям про голод, оглянули фотовиставку у шкільному приміщенні, де знаходиться пропам'ятна кімната та відвідали пам'ятник біля собору. Цього року 60 дітей взяли участь у літніх курсах.

ПОДІЇ

ВІДКРИТТЯ ВІДДІЛУ „САМОПОМОЧІ" В ЕЛИЗАБЕТ

Елизабет, Н. Дж. — З нагоди об'єднання Кредитівки „Самопоміч" (Н. Дж.) з Кредитівкою „Самопоміч" (Елизабет) у суботу, 27-го вересня, о год. 10-ій ранку відбудеться урочисте відкриття Відділу в Елизабет, 301 Вашінґтон аве. в Елизабеті, Н. Дж. Після імпрези — перекуска. Телефон Відділу (908) 289-5554, або 1 (888) BANK UKE (безкоштовний).

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ЕВГЕНІЯ ШАФРАНСЬКА член УНС Відд. 432-го в Торонто, Канада померла 9-го червня 1997 року на 88-му році життя. Нар. 1909 року в Україні. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку дочку і сина з родинами. Похорон відбувся 12-го січня 1997 року на Prospect Cemetery **в Торонто, Онт. Канада.**

Вічна Їй Пам'ять!

О. Свистун, секр.

МЕРІ ВАРДИНЕЦЬ член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. померла 2-го липня 1997 року на 80-му році життя. Нар. 21-го серпня 1916 року в Україні. Членом УНС стала 1997 року. Залишила у смутку дочку Вікторію з родиною.

Вічна Їй Пам'ять!

Гелен Татарська секр.

ВОЛОДИМИР МАРЧО член УНС Відд. 432-го в Торонто, Онт. помер 21-го травня 1997 року на 73-му році життя. Нар. 19-го жовтня 1923 року. Членом УНС став 1987 року. Залишив у смутку дружину, доньку і сина з родинами. Похорон відбувся 26-го травня 1997 року на цвинтарі св. Володимира в Оквилл.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Свистун, секр.

ДЖАН Г. РЕЛИК член УНС Відд. 113-го в Деррі, Па. помер 11-го липня 1997 року на 80-му році життя. Нар. 17-го березня 1917 року в Кінґстоні, Па. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 14-го липня 1997 року на цвинтарі св. Вінкентія в Летроб, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Франко Коземчак, секр.

АЛЕКСАНДЕР КРЕВКО член УНС Відд. 307-го Т-ва ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс. помер 7-го серпня 1997 року на 71-му році життя. Нар. 1925 року в селі Зардичок, Збараж, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Варвару, дітей Александра, Петра, Павла, Михайла, доньку Анну Бовлет, внуків: Стефана, Дженіфер, Йосифа і Стейсі. Похорон відбувся 11-го серпня 1997 року на Interment Mt., Benedict Cemetery in W. Roxburg, MA.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Ґалонжка, секр.

ПОСЛУГИ

ПРАЦЯ

FUNERAL DIRECTORS